

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V KOŠICIACH

EURÓPSKA VÍZIA A SLOVENSKÁ REALITA

Pred krátkym časom (3.3.2011) som sa zúčastnil v Bruseli ďalšieho zasadnutia pracovnej skupiny RPWG (Research Policy Working Group), ktorá mala na programe už tradične bohatú agendu. Najväčšiu diskusiu vyvolali dva dokumenty. Prvý s názvom **Smart people for smart growth** sa týkal oficiálneho vyhlásenia EUA k dokumentu EU Flagship Initiative "Innovation Union" of the Europe 2020. Druhý, s názvom **Green paper FP8 From Challenges to Opportunities: Towards a Common Strategic Framework for EU Research and Innovation funding**, je vlastne materiál na verejnú diskusiu k pripravovanému programu EU FP8 (Framework Programme 8) na ďalšie programovacie obdobie. Nášho popoludňajšieho zasadnutia sa zúčastnil aj Robert-Jan Smits (Director-General, EC Directorate for Research and Innovation), veľmi dynamický človek s jasnou a konkrétnou predstavou svojej pracovnej pozície a svojho programu.

Rád by som vám teraz prezentoval postoje a stanoviská RPWG - ku ktorým sa veľmi otvorene hlásim aj ja osobne - k jednotlivým dokumentom. V prvom dokumente Smart people for smart growth, EUA na základe podkladov RPWG, vyslala všetkým členským štátom EÚ šesť posolstiev. Každé z týchto posolstiev je veľmi aktuálne a výsostne dôležité, ale za najdôležitejšie považujú členovia RPWG tieto dve:

- aj v čase prebiehajúcej svetovej ekonomickej krízy výdavky vlády na univerzitný výskum a vzdelávanie by nemali byť považované za "spotrebu" verejných zdrojov, ktoré je možné svojvoľne redukovať, ale naopak, považovať

ich ako "investície" do vzdelávania, rozvoja zručností, výskumu a inovácií, potrebných k tomu, aby sme sa čo najskôr dostali z krízy von a smerovali skutočne k "Inovatívnej Únii".

- uvedomme si, že naši konkurenti nesedia so založenými rukami, ale intenzívne investujú do univerzít a vzdelávania ďalšej generácie mladých ľudí, ktorí sú inovátormi zajtrajška!

Som presvedčený, že tieto posolstvá nepotrebujú ďalší komentár.

Druhý dokument pojednáva o kreovaní ďalšieho rámcového programu EÚ FP8. Hlavnou myšlienkou dokumentu je odstrániť nedostatky terajšieho programu FP7 a vytvoriť komfortné prostredie pre oblasť vedy, výskumu a inovácií v rámci spoločného európskeho výskumu. Veľmi zaujímavé a podnetné bolo ale úvodné vystúpenie pána R.J.Smitsa k tomuto materiálu. Dovoľte mi oboznámiť vás s niektorými jeho myšlienkami bez hlbšej analýzy, pretože, podľa mňa, majú dostatočnú výpovednú hodnotu:

(voľná citácia)

- EÚ nemôže súťažiť so svojimi súpermi nízkymi mzdami a bohatstvom surových materiálov, jedinou našou konkurenčnou výhodou sú inovácie,

- inovácie nie sú len o výskume samotnom, ale zahŕňajú aj čosi viac, napr. štandardizáciu výrobkov a procesov, sofistikáciu verejného obstarávania (17 percent rozpočtu EU prechádza cez verejné obstarávanie), tvorbu a implementáciu patentov, duševné vlastníctvo, atď.,

- v Európe neexistuje vnútorný trh pre tzv. venture capital, ako významný zdroj podpory start-up a spin-off firiem,

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V KOŠICIACH

- nepozerať sa na univerzity ako na potenciálnych kriminálnikov, ujedajúcich nám štátne financie a naše dane, pretože práve univerzity sú základom inovácií,
- ako dostať nové členské krajiny do úspešnejšej polohy získavania EÚ projektov bez toho, aby sme nezľavili z požiadavky na excelentnosť,
- nutne potrebujeme ranking univerzít podľa európskeho štandardu,
- peniaze na výskum musia byť smerované iba do najkvalitnejších tímov a inštitúcií, atď., atď.

Čo pre nás vyplýva z týchto niekoľkých deklarácií? Keďže je všeobecne známe nízke čerpanie zdrojov FP7 pre výskum a inovácie slovenskými univerzitami a výskumnými organizáciami a tiež je všeobecne známa nízka podpora výskumu zo strany vlády a súkromného sektora, z tejto nelichotivej situácie by si mali zobrať ponaučenie obidve strany.

Záverom iba krátko k môjmu vystúpeniu na zasadnutí RPWG. Keďže najfrekvencovanejším slovom každého diskutovaného dokumentu na našom stretnutí bolo slovo excelentnosť vo vede a výskume, dovolil som si svoje vystúpenie otvoriť rečníckou otázkou, či vieme skutočne aj presne excelentnosť zdefinovať. Je to naozaj len počet karentovaných publikácií, či počet nositeľov Nobelových cien? Alebo je potrebné excelentnosť vnímať s trochu širšieho uhla pohľadu? Konkrétnu odpoveď som nedostal ani na jednu z mojich otázok. Možno nabadúce...

Do čítania nabadúce priatelia!

rektor TUKE

Košice, 7. marec 2011